

SARDAR PATEL UNIVERSITY
M. A. (I Semester) Examination
Saturday, 1st December 2012
10.30 a.m. to 1.30 p.m.
PA01CSOC03 : Rural Society in India

Total Marks : 70

Note: Attempt all questions.

Q. 1 Fill in the blank from the options given. (10)

- (1) Rural Sociology is a _____ Science.
 (1. Subjective 2. Practical 3. Objective)
- (2) The human culture rests chiefly on _____ society.
 (1. Rural 2. Urban 3. Industrial)
- (3) _____ % of the population lives in the villages of Gujarat as per the Census 2011.
 (1. 57.42 2. 70.42 3. 72.42)
- (4) _____ % of the population lives in the villages of India as per the Census 2011.
 (1. 70.00 2. 68.84 3. 66.50)
- (5) Rural occupations chiefly depend on _____.
 (1. Machines 2. Electricity 3. Human Labour)
- (6) Rural family has now become a unit of _____.
 (1. Co-operation 2. Consumption 3. Culture)
- (7) Rural _____ performs the function preserving tradition.
 (1. Family 2. Agriculture 3. Religion)
- (8) According to _____ true democracy can be established through decentralization of power.
 (1. Sardar Patel 2. Weber 3. Gandhiji)
- (9) The population of marginalized and small farmers is more than _____ % in the villages.
 (1. 40 2. 50 3. 60)
- (10) _____ has been benefited due to the Minimum Wages Act.
 (1. Land owner 2. Farm labourer 3. Tenant)

Q. 2 Define Rural Sociology. Discuss subject-matter of Rural Sociology. (15)

OR

Q. 2 Explain in detail any one study related to rural society.

Q. 3 Explain in detail the change emerged in the rural community through law. (15)

OR

Q. 3 Define farm labourer. Give main problems of farm labourer. Suggest its remedies.

Q. 4 Discuss in detail the rural religion. (15)

OR

Q. 4 What is movement? Give information about various farmer-movements happened in India.

Q. 5 Give in detail, information about agricultural relations in rural society. (15)

OR

Q. 5 Write short notes:

- (1) Agriculture and Irrigation
- (2) Rural Leadership

ગુજરાતી તરફ્ફો

કુલ ગુણ : ૭૦

નોંધ: બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

પ્ર. ૧ આપેલ વિકલ્પ પેકી યોગ્ય વિકલ્પ વડે ખાતી જગ્યા પૂરો. (૧૦)

(૧) ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર _____ વિજ્ઞાન છે.

- (૧. વ્યક્તિલક્ષી
- ૨. પ્રયોગલક્ષી
- ૩. વસ્તુલક્ષી

(૨) માનવ સંસ્કૃતિનો મૂળ આધાર _____ સમાજ છે.

- (૧. ગ્રામીણ
- ૨. શહેરી
- ૩. ઓર્ધોગિક

(૩) ૨૦૧૧ની વસ્તી ગણાતરી મુજબ _____ % વસ્તી ગુજરાતના ગામડામાં રહે છે.

- (૧. ૫૭.૪૨
- ૨. ૭૦.૪૨
- ૩. ૭૨.૪૨

(૪) ૨૦૧૧ની વસ્તી ગણાતરી મુજબ _____ % વસ્તી ભારતના ગામડામાં રહે છે.

- (૧. ૭૦.૦૦
- ૨. ૬૮.૮૪
- ૩. ૬૬.૫૦

(૫) ગ્રામીણ વ્યવસાયો મુખ્યત્વે _____ પર આધારિત છે.

- (૧. ચંત્રો
- ૨. વીજળી
- ૩. માનવશ્રમ

(૬) ગ્રામીણ કુટુંબ હવે _____ નું એકમ બનવા લાગ્યું છે.

- (૧. સહકાર
- ૨. ઉપભોગ
- ૩. સંસ્કૃતિ

(૭) ગ્રામીણ _____ પરંપરાની જાળવણીનું કાર્ય કરે છે.

- (૧. કુટુંબ
- ૨. ખેતી
- ૩. ધર્મ

(૮) _____ ના મતે સત્તાના વિકેન્દ્રીકરण દ્વારા સાચી લોકશાહી સ્થાપી શકાય.

- (૧. સરદાર પટેલ
- ૨. વેબર
- ૩. ગાંધીજી

(૯) ગામડામાં સીમાંત અને નાના ખેડૂતોની વસ્તી _____ % કરતાં વધુ છે.

- (૧. ૪૦
- ૨. ૫૦
- ૩. ૬૦

(૧૦) લઘુતમ યેતન ધારાથી _____ ને ફાયદો થયો છે.

- (૧. જમીન માલિક
- ૨. ખેતશ્રમિક
- ૩. ગણોતીયા

પ્ર. ૨ ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપો. ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રના વિષયવસ્તુની (૧૫) ચર્ચા કરો.

અથવા

પ્ર. ૨ ગ્રામીણ સમાજ અંગે થયેલો કોઈ એક અભ્યાસ વિગતે સમજાવો.

પ્ર. ૩ કાયદા ક્રારા ગ્રામીણ સમુદ્દરાચમાં આવેલ પરિવર્તન અંગે વિગતે સમજૂતી આપો. (૧૫)

અથવા

પ્ર. ૩ ખેત મજૂરની વ્યાખ્યા આપો. ખેત મજૂરની મુખ્ય સમસ્યાઓ દર્શાવી તેના નિવારણના ઉપાયો સૂચવો.

પ્ર. ૪ ગ્રામીણ ધર્મ અંગે વિગતે ચર્ચા કરો. (૧૫)

અથવા

પ્ર. ૪ આંદોલન એટલે શું? ભારતમાં થયેલ વિવિધ ખેડૂત આંદોલન અંગે માહિતી આપો.

પ્ર. ૫ ગ્રામીણ સમાજના કૃષિસંબંધો અંગે વિગતે માહિતી આપો. (૧૫)

અથવા

પ્ર. ૫ ટૂંકનોંધ લખો:

(૧) ખેતી અને સિંચાઈ

(૨) ગ્રામીણ નેતૃત્વ

